

अथ त्रयोदशोऽनुवाकः ।

(१) द्वादशे दीक्षायाः प्राचीने संवत्सरे प्रतिदिनं काल-
चयेनुष्ठेया इष्टय उक्ताः । तस्मात् संवत्सरादूर्ध्वं दीक्षाकाल
उखासम्भरणं कृत्वा तस्योखास्याग्नेराब्रह्मन्नित्यादिमन्त्रैरुप-
स्थानं कर्त्तव्यं । तथाच सूत्रकार आह । आब्रह्मन् ब्राह्मणे
ब्रह्मवर्चसो जायतां जज्ञिवीजमिति जातमुख्यमुपतिष्ठत इति ।
तत्राब्रह्मन्नित्यनुवाके द्वादशवाक्यानि । तेषां क्रमेण व्याख्या-
नन्त्रयोदशानुवाके अभिधीयते । तत्र प्रथमं वाक्यं व्या-
चष्टे । “आ ब्रह्मन् ब्राह्मणे ब्रह्मवर्चसो जायतामित्याह ।
ब्राह्मण एव ब्रह्मवर्चसं दधाति । तस्मात् पुरा ब्राह्मणे ब्र-
ह्मवर्चस्यजायत” इति । ‘ब्रह्मन्’ ब्राह्मणजातियुक्ते पुरुषे, ‘ब्रह्म-
वर्चसो’ वेदशास्त्राभिज्ञः पुत्रः, ‘ब्राह्मणः’, ‘आजायतां’ । एत-
न्मन्त्रोपस्थानेन सर्वस्मिन्नपि ब्राह्मणे वेदशास्त्राभिज्ञत्वं सम्या-
दयति । ‘तस्मात्’ मन्त्रसामर्थ्यादेव, ‘पुरा’ सृष्ट्यादौ, ‘ब्राह्मणः’,
वेदशास्त्राभिज्ञः तदर्थानुष्ठायी वा ‘अजायत’ ॥

(२) द्वितीयं वाक्यं व्याचष्टे । “आस्मिन्नाग्ने राजन्य इषव्यः
शूरो महारथो जायतामित्याह । राजन्य एव शौर्यं महि-
मानं दधाति । तस्मात् पुरा राजन्य इषव्यः शूरो महार-
थोऽजायत” इति । ‘इषव्यः’ वाणेषु कुशलो धानुष्कः । स्पष्ट-
मन्यत् ॥

(३) तृतीयादीनि चत्वारि वाक्यानि क्रमेण व्याचष्टे ।